	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 1/3

PSB, 24.11.2021

Titulli i DPS/KT: DPS/KT 307

“Farat vajore, yndyrnat bimore dhe shtazore dhe nënproduktet e tyre – Metoda e marrjes së mostrave dhe analizës”

Mjedis biznesi

- Bashkimi Evropian është një nga aktorët kryesorë në sektorët e yndyrave dhe vajrave. BE-ja prodhoi, në vitin 2017, 24 milionë tonë nga 577 milionë tonë fara vajore të prodhuara në fjalë. Prodhimet kryesore në Evropë janë soja, farat e rapit dhe luledielli. Prodhuesit kryesorë të farave vajore janë Kina, India, Kanadaja, SHBA, Brazili, Argjentina dhe Bashkimi Evropian. Soja përfaqëson 57% të prodhimit të përgjithshëm botëror. BE-ja është prodhuesi i katërt i vajrave bimore pas Indonezisë, Malësisë dhe Kinës. Importet evropiane të vajrave bimore arritën në 5.6 milionë tonë në vitin 2014. Vaji i palmës përbën pjesën më të madhe të vajrave bimore të importuara në Evropë. BE-ja ishte në vitin 2011 prodhuesi i katërt në ushqimet e farave vajore, menjëherë pas Argjentinës me 28,6 milionë tonë vakte fara vajore. Rreth dy të tretat e farave vajore të konsumuara në BE çdo vit prodhohen në BE, por BE importon rreth gjysmën e vakteve të farave vajore të përdorura çdo vit në ushqimin e kafshëve.
- Brenda gjithë gamës së produkteve për ushqimin e njerëzve, ushqimin e kafshëve ose përdorim industrial, cilësia, përbërja kimike dhe karakteristikat sanitare të këtyre produkteve duhet të vlerësohen në çdo hap të zinxhirit të transformimit. Besimi në rezultatet e analizës është baza për një tregti të drejtë midis palëve të interesuara dhe për përdorimin optimal të farave vajore, yndyrave bimore dhe vajrave dhe nënprodukteve të tyre.
- Prodhuesit e farave vajore
 - Prodhuesit e ushqimeve vajore dhe farave vajore
 - Përdoruesit e ushqimeve me fara vajore (për shembull ushqimet e kafshëve),
 - Përdoruesit e perimeve dhe yndyrave dhe vajrave shtazore (përveç produkteve të qumështit),
 - Laboratorë analizash (private dhe publike), - Autoritetet publike

Përfitimet

Harmonizimi i një koleksioni të standardeve nga ndërkombëtare (ISO) në ato të Bashkimit Evropian (CEN). Këto metoda njihen dhe pranohen nga të gjithë aktorët dhe kontribuojnë në lehtësimin e shkëmbimeve tregtare brenda komunitetit të anëtarëve. Për më tepër, zbatimi i standardeve ISO lejoi partnerët evropianë të fushës së aktiviteteve të integrohen në mënyrë perfekte në tregun global.

Që nga krijimi i tij, CEN/TC 307 miratoi 70 standarde ISO dhe 10 standarde EN janë krijuar në kuadër të zhvillimit të bionaftë.

Prioritetet

Për të vënë në dispozicion standardet evropiane në lidhje me:

- një harmonizim sa më i lartë i praktikave dhe metodave ndërmjet anëtarëve të BE-së dhe për integrimin e tyre në tregjet ndërkombëtare të tregtisë.
- zhvillimin e një sigurie ushqimore dhe furnizimi dhe zhvillimin e biokarburanteve.

Përshkrimi i Mjedisit të Biznesit

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 2/3

Dinamikat e mëposhtme politike, ekonomike, teknike, rregullatore, ligjore, shoqërore dhe/ose ndërkombëtare përshkruajnë mjedisin e biznesit të sektorit të industrisë, produkteve, materialeve, disiplinave ose praktikave që lidhen me qëllimin e këtij CEN/TC dhe ato mund të ndikojnë ndjeshëm në mënyrën se si kryhen proceset përkatëse të zhvillimit të standardeve dhe përmbajtja e standardeve që rezultojnë:

Kategoritë e palëve të interesuara

Sektori i industrisë së yndyrave dhe vajrave është mjaft i përqendruar. Katër kompani ndërkombëtare përfaqësojnë rreth 60% të xhiros evropiane. Disa kompani kombëtare ndajnë pjesën tjetër të tregut. Sektori i yndyrave dhe vajrave përfshin prodhimin e farërave vajore, ushqimeve me fara vajore, vajrave bimore të papërpunuara ose të rafinuara, yndyrave shtazore (përveç produkteve të qumështit), margarinat dhe produktet që rrjedhin nga acidet yndyrore. Tre prodhimet kryesore që rrjedhin nga farat vajore janë ushqimi i njeriut (me lipide dhe proteina), ushqimi (me vakte me fara vajore dhe lipide) dhe aplikimet jo ushqimore. Aplikimet jo ushqimore janë në fund të fundit një pjesë gjithnjë e më e rëndësishme e përdorimit të vajrave bimore dhe derivateve të tyre.

Këtu janë disa shembuj të përdorimit:

- karburante,
- lubrifikantë,
- tretës,
- bojëra, llaqe dhe bojëra,
- veshje të tilla si linoleumi,
- kozmetikë,
- detergjentë dhe detergjentë,
- plastika.

Pjesëmarrja në DPS/KT 307


Në KT 307 ka përfaqësues nga institucione publike, Fakulteti i Shkencave të Natyrës, nga ISHTI i, i cili merret direkt me kontrollin e tregut, monitorimin e cilësisë së matesave të ujit (ujërat sipërfaqësore, ujë të pijshëm, mbetjet, ujë për larje), monitorimin e efekteve të shkarkimeve industriale në shëndet dhe ndërhyrja në rastin e ndotjes aksidentale të ujit, si dhe zhvillimin dhe aplikimin e planeve të kontrollit të cilësisë së burimeve të ujit të pijshëm dhe evakuimit të ujit të ndotur. Palët e interesuara në raste të veçanta për probleme specifike mund të emërojnë ekspertët e tyre në grupet e punës të ngritura nga KT për çështje specifike.

Strategjitë e përcaktuara për arritjen e objektivave

Përmbushja e objektivave të KT 307 bazohet në punën për adoptimin e standardeve evropiane dhe ndërkombëtare si standarde shqiptare, duke bashkëpunuar me KT "pasqyrë" të CEN dhe ISO si më poshtë:

CEN/TC 307	Farat vajore, yndyrnat dhe vajrat bimore dhe shtazore dhe nenproduktet e tyre - Metodatat e kampionimit dhe analizës
ISO/TC 34/SC 2	Farat dhe frutat me vaj dhe ushqimet e farave vajore
ISO/TC 34/SC 10	Ushqime të kafshëve
ISO/TC 34/SC 11	Yndyrna dhe vajra shtazore dhe bimore

F Planifikimi

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 3/3	

Për realizimin e objektivave të më sipërme ky KT bazuar në propozimin e standardeve të reja fillon punën për adoptimin e standardeve.

G Financimi

Kryetari dhe anëtarët punojnë mbi baza vullnetare dhe pa pagesë.

Sekretari i DPS/KT 307

(Pëllumb Metohu)